

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
ഇരുപത്തിരണ്ടാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിട്ട നിയമസഭാ ചോദ്യം നമ്പർ: *81

14.01.2021-ൽ മറുപടിക്ക്

പട്ടിക ഗോത്രങ്ങളിൽ പെട്ടവരുടെ ഉന്നമനം

ചോദ്യം	മറുപടി												
<p>ശ്രീ. ബി. ഡി. ദേവസ്സി ശ്രീ. പി.വി.അൻവർ ശ്രീ. പി. ഉണ്ണി :</p>	<p align="center">എ.കെ. ബാലൻ (പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി)</p>												
<p>എ) കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് അട്ടപ്പാടിയിൽ വ്യാപകമായി ഉണ്ടായ മാതൃ - ശിശു മരണങ്ങളിൽനിന്ന് പാഠം ഉൾക്കൊണ്ട് പട്ടിക ഗോത്രങ്ങളിൽ പെട്ടവരുടെ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയ്ക്കും പോഷകാഹാര കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനും താത്കാലികവും സുസ്ഥിരവുമായ രീതിയിൽ നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്;</p>	<p>എ) പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയ്ക്കും പോഷകാഹാര കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനുമായി ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനു ശേഷം നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതികളുടെ വിശദാംശം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <p><u>ഭക്ഷ്യ സഹായ പദ്ധതി</u></p> <p>മൺസൂൺകാലത്ത് സംസ്ഥാനത്തെ പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾക്ക് പട്ടിണി ഉണ്ടാകാതെ ഭക്ഷ്യ സഹായ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ജൂൺ മുതൽ സെപ്റ്റംബർ വരെയുള്ള മാസങ്ങളിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. കൂടാതെ പട്ടിണി അനുഭവപ്പെടുന്ന പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളിലും പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നു. ഭക്ഷ്യ സഹായ പദ്ധതി പ്രകാരം പ്രതിമാസം വിതരണം ചെയ്യുന്ന ഇനങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. അരി - 15 കി.ഗ്രാം 2. ചെറുപയർ/വൻപയർ - 1 കി.ഗ്രാം 3. കടല - 1 കി.ഗ്രാം 4. വെളിച്ചെണ്ണ - 1 ലിറ്റർ <p>ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം ഭക്ഷ്യ സഹായ പദ്ധതിയ്ക്കായി ചെലവഴിച്ച തുകയുടെ വിവരം വർഷം തിരിച്ച് ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <table border="1" data-bbox="869 1653 1337 2038"> <thead> <tr> <th>വർഷം</th> <th>ചെലവഴിച്ച തുക (ലക്ഷത്തിൽ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016-17</td> <td>1696.46</td> </tr> <tr> <td>2017-18</td> <td>2376.15</td> </tr> <tr> <td>2018-19</td> <td>1850.75</td> </tr> <tr> <td>2019-20</td> <td>2527.00</td> </tr> <tr> <td>2020-21</td> <td>2378.81</td> </tr> </tbody> </table>	വർഷം	ചെലവഴിച്ച തുക (ലക്ഷത്തിൽ)	2016-17	1696.46	2017-18	2376.15	2018-19	1850.75	2019-20	2527.00	2020-21	2378.81
വർഷം	ചെലവഴിച്ച തുക (ലക്ഷത്തിൽ)												
2016-17	1696.46												
2017-18	2376.15												
2018-19	1850.75												
2019-20	2527.00												
2020-21	2378.81												

കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചൻ

അട്ടപ്പാടിയിലെ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കിടയിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ആരംഭിച്ചതാണ് കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചൻ അഥവാ സമൂഹ അടുക്കള. ഈ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിന്റെ പൂർണ്ണചുമതല അതാത് കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കാണ് നൽകിയിരിക്കുന്നത്. ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യാനുള്ള സാമഗ്രികൾ സർക്കാർ മാവേലി സ്റ്റോറുകളിൽ നിന്നാണ് വാങ്ങുന്നത്. പാചകത്തിന് ആവശ്യമായ പച്ചക്കറികൾ, വിറകുകൾ എന്നിവ ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യുന്നവർ ശേഖരിച്ച് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനാൽ പാചകക്കാരായ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് ചെറിയ ഒരു വരുമാനവും ഇതിലൂടെ ലഭിക്കുന്നു. സമൂഹ അടുക്കള പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ വൈകുന്നേരം ഒരു നേരം ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്ത് ഊരിലുള്ള ഗർഭിണികൾ, മുലയൂട്ടുന്ന അമ്മമാർ, 6 മാസം മുതൽ 6 വയസ്സ് വരെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾ, കൗമാരപ്രായക്കാർ, വൃദ്ധർ എന്നിവർക്ക് വന്ന് ഒരുമിച്ചിരുന്ന് കഴിക്കാവുന്ന രീതിയിലാണ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. പാരമ്പര്യഭക്ഷണ വിഭവങ്ങളായ റാഗി, ചാമ, ചോറ്, മുളയരിക്കഞ്ഞി, ഇലക്കറികൾ, പയർ വർഗ്ഗങ്ങൾ, ചെറുധാന്യങ്ങൾ, പച്ചക്കറികൾ തുടങ്ങിയതും സമൂഹ അടുക്കളയുടെ ഭാഗമായി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. 2016-17 മുതൽ ഗർഭിണികൾക്കും മുലയൂട്ടുന്ന അമ്മമാർക്കും രാവിലെയും ഉച്ചയ്ക്കും കൂടി ഭക്ഷണം നൽകി വരുന്നുണ്ട്.

സമൂഹ അടുക്കള നടത്തിപ്പിന് ആവശ്യമായ ജൈവ പച്ചക്കറികൾ അതാത് ഊരുകളിൽ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന നിരവധി അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ അട്ടപ്പാടിയിൽ സജീവമാണ്. ഇതുമൂലം ഒരു ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തിലുള്ള ഉപാധി കൂടിയാണിത് ഈ പദ്ധതി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുപുറമെ കോട്ടത്തറ ട്രൈബൽ സ്പെഷ്യാലിറ്റി ഹോസ്പിറ്റലിനു വേണ്ടിയും സമൂഹ അടുക്കള പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നതിനാൽ രോഗികൾക്കും ഇത് വലിയ അളവിൽ ആശ്വാസം നൽകുന്നുണ്ട്.

തങ്ങളുടെ കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കുക എന്നത് തങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്തവും, അവകാശവും മാണെന്ന തിരിച്ചറിവ് ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടു പോകുന്നതോടൊപ്പം പട്ടികവർഗ്ഗ മേഖലയിൽ വലിയ സാമൂഹിക മുന്നേറ്റം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ തുടക്കം കുറിക്കുകയാണ്.

പട്ടികവർഗ്ഗ മേഖലയിൽ കേരള സർക്കാർ പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പിന്റെയും സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പിന്റെയും കുടുംബശ്രീ മിഷന്റെയും ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടത്തി വരുന്ന ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലമായി അട്ടപ്പാടി വയനാട് മേഖലയിൽ വലിയ തോതിലുള്ള പുരോഗതിയാണ് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നത്.

2013-14 വർഷങ്ങളിൽ നവജാത ശിശുക്കളുടെ ഭാരം (Birth weight) കേവലം ഒന്നോ ഒന്നര കിലോയോ ആയിരുന്നു. എന്നാൽ സ്ത്രീകളുടെ വിശേഷിച്ചും ഗർഭിണികളായ സ്ത്രീകളുടെ ആരോഗ്യ പരിപാലനത്തിന് സർക്കാർ നൽകിവരുന്ന മുന്തിയ പരിഗണന, പ്രത്യേകിച്ചും പോഷകാഹാരം ലഭ്യമാക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ വലിയ മാറ്റമാണ് ഗർഭിണികളുടെയും നവജാത ശിശുക്കളുടെയും ആരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ ഉണ്ടാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞത്.

ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം നാളിതുവരെ കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചൻ പദ്ധതിയുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിനായി പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് 23.13 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ച് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

മില്ലറ്റ് വില്ലേജ്

ആദിവാസി സമൂഹത്തിന്റെ അനുകൂല നിന്നുപോയ പാരമ്പര്യകൃഷി പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പോഷകാഹാര കുറവുമുലമുള്ള ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനും അവരുടെ തനത് ഭക്ഷണരീതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും 2017-18, 2018-19, 2019-20 എന്നീ വർഷങ്ങളിൽ 'അട്ടപ്പാടി മില്ലറ്റ് വില്ലേജ്' എന്ന പദ്ധതി പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പും, കൃഷി വകുപ്പും സംയുക്തമായി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി പ്രകാരം അട്ടപ്പാടിയിൽ ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയും ആരോഗ്യസുരക്ഷയും ജീവനോപാധിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി 165 ഊരുകളിലായി 1240 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ 3307 ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതിനായി 540.00 ലക്ഷം രൂപയുടെ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കായുള്ള വരുമാനദായക കാർഷിക ഉദ്യമം:

പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെയും പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പിന്റെയും നേരിട്ടുള്ള നിയന്ത്രണത്തിൽ ഗണ്യമായ കൃഷി ഭൂമി നിലവിലുണ്ട്. പട്ടികവർഗ്ഗ ജനസംഖ്യ കേന്ദ്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കാർഷിക അനുബന്ധ മേഖലകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള 'പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കായുള്ള വരുമാനദായക കാർഷിക ഉദ്യമം' എന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് അട്ടപ്പാടിയിലെ ആദിവാസി വിഭാഗങ്ങളുടെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനും, ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും, ഉപജീവനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും സ്വന്തമായി ഭൂമിയുള്ളതും കൃഷി ചെയ്യാൻ താൽപര്യമുള്ള പട്ടികവർഗ്ഗ കർഷകർക്ക് ജൈവകൃഷിയിലൂടെ ധാന്യങ്ങൾ, പയർ വർഗ്ഗങ്ങൾ, പച്ചക്കറികൾ എന്നിവ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി അട്ടപ്പാടിയിൽ 2019 മുതൽ 'നമത് വെള്ളാമെ' എന്ന

		<p>പദ്ധതി ആരംഭിച്ചു. ടി പദ്ധതി പ്രകാരം 1671 ഏക്കർ തരിശു ഭൂമിയെ പരമ്പരാഗത കൃഷിയ്ക്ക് കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്ന് 34 ഊരുകളിലായി 1208 കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന രീതിയിൽ നാളിതുവരെ 280 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ച് തുടർ പദ്ധതിയായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.</p> <p>2020-21 മുതൽ മറ്റ് ജില്ലകളിലേയ്ക്ക് കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് എന്ന സ്ഥാപനം മുഖേന ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഇടുക്കിയിലും വയനാട് ജില്ലകളിലുമായി 2500 പട്ടികവർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതിന് 5.15 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ആദ്യഘട്ടമായി 100 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ച് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ പ്രാരംഭ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള അട്ടപ്പാടി, ആറളം, ചിങ്ങേരി എന്നീ ഫാമുകളുടെ നവീകരണത്തിനായി കേരള അഗ്രികൾച്ചറൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി സമർപ്പിച്ച പ്രോജക്റ്റുകളിൽ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ അട്ടപ്പാടി ഫാം നവീകരണത്തിനായി 150.00 ലക്ഷം രൂപയും ആറളം ഫാമിനായി 300 ലക്ഷം രൂപയും പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ സംഭരണം, പ്രാഥമിക സംസ്കരണം, വിപണനം എന്നിവയ്ക്കുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതും ഇതിലൂടെ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെ പോഷകനിലവാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതുമാണ്.</p>
ബി)	<p>കാർഷിക രംഗത്തും മറ്റ് പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ മേഖലകളിലും പ്രോത്സാഹനം നൽകി ജീവിതദ്രവ്യ ഉറപ്പു വരുത്തുന്ന തോടൊപ്പം ആധുനിക തൊഴിൽ മേഖലകളിൽ പട്ടിക ഗോത്രങ്ങളിൽപ്പെട്ട യുവജനതയുടെ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിച്ച് വികസന മുഖ്യധാരയിലേക്കെത്തിക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ ഉണ്ടോ, വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കാമോ,</p>	<p>ബി) പട്ടികവർഗ്ഗ ഗോത്ര വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട യുവജനതയുടെ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിച്ച് കാർഷിക രംഗത്തും മറ്റ് പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ മേഖലകളിലും പ്രോത്സാഹനം നൽകി ജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്ന പദ്ധതികൾക്കാണ് മുൻതൂക്കം നൽകി വരുന്നത്.</p> <p>"ഒരു പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബത്തിലെ ഒരാൾക്കെങ്കിലും ജോലി ലഭ്യമാക്കുക" എന്നത് സർക്കാരിന്റെ പ്രഖ്യാപിത ലക്ഷ്യമാണ്.</p> <p>സർക്കാർ മേഖലയിൽ തൊഴിൽ നേടുന്നതിനായി എല്ലാ ജില്ലാ ഓഫീസുകൾ മുഖേനയും പ്രത്യേക പി.എസ്.സി പരിശീലനങ്ങൾ, ബാങ്ക് പ്രവേശന പരിശീലനങ്ങൾ, റയിൽവെ റിക്രൂട്ട്മെന്റ് ബോർഡ് തൊഴിൽ പരിശീലനങ്ങൾ എന്നിവ നടത്തി വരുന്നു.</p> <p>എംപ്ലോയ്മെന്റ് എക്സ്പ്രോജക്റ്റുകളിൽ തൊഴിൽ രഹിതരായവരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് സഹായിക്കുന്നതിനുള്ള സ്പെഷ്യൽ ഡ്രൈവ് തൊഴിൽ വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചു.</p> <p>പോലീസിലും എക്സൈസിലും 100 പട്ടികവർഗ്ഗ യുവാവി</p>

യുവാക്കളെ സ്പെഷ്യൽ റിക്രൂട്ട്മെന്റ് നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

കൂടാതെ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളിലൂടെ 2895 പട്ടികവർഗ്ഗ യുവതീയുവാക്കൾക്ക് താത്കാലിക നിയമനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

മുൻസിഫ്/മജിസ്ട്രേറ്റ് തസ്തികകളിൽ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കായി സംവരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തസ്തികകളിൽ മതിയായ യോഗ്യതയുണ്ടായിട്ടും ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾ മത്സര പരീക്ഷയിൽ വിജയിക്കാത്ത സാഹചര്യം മനസ്സിലാക്കി ഗവ. ലോ കോളേജുമായി ചേർന്നുകൊണ്ട് എൽ.എൽ.ബി പാസ്സായ 7 പട്ടികവർഗ്ഗ ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾക്ക് പ്രത്യേക പരിശീലന പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു. ഇതിൽ 4 പേർ പ്രിലിമിനറി പരീക്ഷ പാസ്സായി മെയിൻ പരീക്ഷയ്ക്ക് തയ്യാറെടുക്കുന്നു.

നൈപുണ്യ വികസനത്തിനും പരമ്പരാഗതതൊഴിൽ പ്രോത്സാഹനത്തിനുമാണ് പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെ മാനവ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രധാനമായും ഊന്നൽ നൽകുന്നത്. സംരംഭക രംഗത്തും തൊഴിൽ മേഖലയിലും പട്ടികവർഗ്ഗ യുവാക്കൾക്ക് തൊഴിലവസരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള അനവധി പദ്ധതികൾ പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

ആധുനിക മേഖലയിൽ തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിന് സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ

നൈപുണ്യപരിശീലനം

ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം നാളിതുവരെ സംസ്ഥാനത്തിന് അകത്തും പുറത്തുമുള്ള സർക്കാർ/സ്വകാര്യ തൊഴിൽ നൈപുണ്യ വികസന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ തൊഴിൽ സാധ്യതയുള്ള 16 സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ചേർന്ന് 46 കോഴ്സുകളിലായി 5658 പേർക്ക് പരിശീലനം നൽകിയതിൽ 2990 പേർക്ക് പ്ലെയ്സ്മെന്റ് ഉറപ്പ് വരുത്തി. ഇതിൽ ഏറ്റവും പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന 22 പട്ടികവർഗ്ഗ യുവാക്കൾക്ക് വിദേശത്ത് വിവിധ കമ്പനികളിൽ പ്ലെയ്സ്മെന്റ് നേടുവാൻ കഴിഞ്ഞു. ഇതിന്റെ യാത്രാ ചെലവിനും മറ്റ് അനുബന്ധ ചെലവുകൾക്കുമായി വകുപ്പ് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നു.

എംപ്ലോയ്മെന്റ് സ്പെഷ്യൽ ഡ്രൈവ് :

എംപ്ലോയ്മെന്റ് എക്സ്പ്രെസ്സുകളിൽ തൊഴിൽ രഹിതരായവരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് സഹായിക്കുന്നതിനുള്ള സ്പെഷ്യൽ ഡ്രൈവ് തൊഴിൽ വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചു.

കരിയർ ഗൈഡൻസ് ജോബ് ഫെയർ -

2018-19 വർഷം ഇടുക്കി, വയനാട്, പാലക്കാട് എന്നീ ജില്ലകളിൽ 1400 യുവതീയുവാക്കളെയും വിവിധ തൊഴിൽ ദായക പ്രൈവറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളെയും ഉൾപ്പെടുത്തി കൊണ്ട് ജോബ് ഫെയർ സംഘടിപ്പിച്ചു. ഇതിലൂടെ പട്ടികവർഗ്ഗ കുട്ടികളുടെ താൽപര്യമനുസരിച്ചുള്ള നൈപുണ്യ വികസന പരിപാടികൾക്ക് രൂപം നൽകാൻ കഴിഞ്ഞു. കൂടാതെ 2019-20 ജൂലൈ മാസത്തിൽ തൊഴിൽ അവബോധ ക്യാമ്പ് എല്ലാ ജില്ലകളിലും സംഘടിപ്പിച്ചു. ഓരോ ക്യാമ്പിലും പ്ലസ് 2, ഐ.റ്റി.ഐ, ന്ലിംഗ്, ബിരുദം തുടങ്ങിയവ നേടിയ 200 ഓളം പട്ടികവർഗ്ഗ ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾ പങ്കെടുക്കുകയും അവരവരുടെ അഭിരുചിയനുസരിച്ചുള്ള കോഴ്സുകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

സെന്റർ ഫോർ സ്കിൽ എക്സലൻസ് -

2017-18 ൽ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ തിരുവനന്തപുരത്ത് മണ്ണന്തലയിൽ സെന്റർ ഫോർ സ്കിൽ എക്സലൻസ് എന്ന പരിശീലന സ്ഥാപനം ആരംഭിച്ചു. ടി സ്ഥാപനം മുഖേന ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജിയിൽ പട്ടികവർഗ്ഗ യുവതീ യുവാക്കൾക്ക് ഡെസ്ക് ടോപ്പ് എഞ്ചിനീയറിംഗ്, നെറ്റ് വർക്കിംഗ് മൾട്ടി മീഡിയ, ഹാർഡ് വെയർ & സോഫ്റ്റ് വെയർ മെയിന്റനൻസ് എന്നീ മേഖലകളിൽ തൊഴിൽ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി 128 വിദ്യാർത്ഥികളെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് പരിശീലനം പൂർത്തിയാക്കി പ്ലെയ്സ്മെന്റ് നൽകി. ടി സ്ഥാപനത്തിൽ 300 ഓളം വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഒരേ സമയം പരിശീലനം നൽകുന്നതിന് സാധിക്കും.

അട്ടപ്പാടി ട്രൈബൽ അപ്പാരൽ പാർക്ക് :

വനിതാശാക്തീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി പട്ടികവർഗ്ഗ വനിതകൾക്ക് ആധുനിക രീതിയിലുള്ള വസ്ത്ര നിർമ്മാണത്തിൽ പരിശീലനം നൽകി തൊഴിൽ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിന് അട്ടപ്പാടിയിൽ 291 പട്ടികവർഗ്ഗ യുവതികൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും ഇവർക്ക് തൊഴിൽ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി ഒരു സൊസൈറ്റി രൂപീകരിച്ച് വസ്ത്രനിർമ്മാണ ഫാക്ടറി അട്ടപ്പാടി ട്രൈബൽ അപ്പാരൽ പാർക്ക് എന്ന പേരിൽ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ യൂണിഫോമും നൈറ്റ് ഡ്രെസ്സുകളും ഇവിടെ തുണുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കൂടാതെ 2020-21 വർഷം പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാം ഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ വയനാട്, തിരുവനന്തപുരം എന്നീ ജില്ലകളിൽ 350 പട്ടികവർഗ്ഗ വനിതകൾക്ക് ആധുനിക രീതിയിലുള്ള വസ്ത്രനിർമ്മാണ പരിശീലന പരിപാടിയായി (അപ്പാരൽ പാർക്ക്) 673.49 ലക്ഷം രൂപയ്ക്ക് ഭരണാനുമതി

ലഭ്യമാക്കി പദ്ധതി ആരംഭിച്ചു.

ഗോത്രജീവിക :-

ഗോത്ര ജീവിക പരിപാടിയിൽ നിർമ്മാണ വ്യവസായവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികളായ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ, പ്ലംബിംഗ്, വൈദ്യുതീകരണം, മരപ്പണി തുടങ്ങിയവയിൽ ഇതുവരെ 1170 പട്ടികവർഗ്ഗ യുവാക്കൾക്ക് പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് പരിശീലനം നൽകി. 53 സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിച്ച് പട്ടികവർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കളുടെയും മറ്റുള്ളവരുടെയും വീടുകൾ ഏറ്റെടുത്ത് നിർമ്മിച്ചുവരുന്നു. സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനു പുറമെ ഈ പരിപാടിയിലൂടെ ഗോത്രവർഗ്ഗ ഭവന നിർമ്മാണത്തിനുള്ള ഇടനിലക്കാരെ ഒഴിവാക്കുന്നതിന് സാധിക്കുന്നു. 2021-22 വർഷത്തിൽ പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാം ഘട്ടമായി 1050 പട്ടികവർഗ്ഗ യുവാക്കൾക്ക് പരിശീലനം നൽകി പദ്ധതി കൂടുതൽ വിപുലീകരിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

പരമ്പാരാഗത മേഖലയിൽ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ

തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ കേരള ട്രൈബൽ പ്ലസ് പദ്ധതി:

എം.ജി.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് പദ്ധതി പ്രകാരം ഉറപ്പു വരുത്തിയിട്ടുള്ള 100 ദിവസം കൂടാതെ കേരളത്തിലെ എല്ലാ പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾക്കും അധികമായി 100 തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ കൂടി ലഭ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതി സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്നു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ്, പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് എന്നിവ സംയുക്തമായാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക. കേരള ട്രൈബൽ പ്ലസ് എന്ന പദ്ധതിയിലൂടെ ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം നാളിതുവരെ 32.33 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ച് 100 ദിവസം വരെ 57521 പേർക്കും 100 ദിവസത്തിന് മുകളിൽ 46910 പട്ടികവർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കൾക്കും തൊഴിൽ ലഭിച്ചു.

കൂടാതെ മഹാത്മാഗാന്ധി ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രകാരം കേന്ദ്ര ഫണ്ട് ലഭ്യമല്ലാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ പട്ടികവർഗ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്ക് ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ വേതനം നൽകുന്നതിന് ട്രൈബൽ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടായി പട്ടികവർഗ വികസന വകുപ്പ് 11.13 കോടി രൂപ കുടുംബശ്രീയ്ക്ക് അനുവദിച്ചു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് അട്ടപ്പാടി, വയനാട്, ആറന്മുളം (കണ്ണൂർ) എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീ വഴി നടപ്പിലാക്കുന്നു.

മില്ലറ്റ് വില്ലേജ്

ആദിവാസി സമൂഹത്തിന്റെ അന്യൂനീനപോയ പാരമ്പര്യകൃഷി പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പോഷകാഹാര

കുറവുമുള്ള ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനും അവരുടെ തനത് ഭക്ഷണരീതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും 2017-18, 2018-19, 2019-20 എന്നീ വർഷങ്ങളിൽ അട്ടപ്പാടി മില്ലറ്റ് വില്ലേജ് എന്ന പദ്ധതി പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പും, കൃഷി വകുപ്പും സംയുക്തമായി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി പ്രകാരം അട്ടപ്പാടിയിൽ ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയും ആരോഗ്യസുരക്ഷയും ജീവനോപാധിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി 165 ഊരുകളിലായി 1240 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ 3307 ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതിനായി 540.00 ലക്ഷം രൂപയുടെ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കായുള്ള വരുമാന ദായക കാർഷിക ഉദ്യമം :

പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെയും പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പിന്റെയും നേരിട്ടുള്ള നിയന്ത്രണത്തിൽ ഗണ്യമായ കൃഷി ഭൂമി നിലവിലുണ്ട്. പട്ടികവർഗ്ഗ ജനസംഖ്യ കേന്ദ്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കാർഷിക അനുബന്ധ മേഖലകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള 2019-20 - ൽ "പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കായുള്ള വരുമാനദായക കാർഷിക ഉദ്യമം" എന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി 2019-20 വർഷം പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് അട്ടപ്പാടിയിലെ ആദിവാസി വീടാഗങ്ങളുടെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനും, ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനുമായി അട്ടപ്പാടിയിൽ "നമത് വെള്ളാമെ" എന്ന പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ സ്വന്തമായി ഭൂമിയുള്ളതും കൃഷി ചെയ്യാൻ താൽപര്യമുള്ള പട്ടികവർഗ്ഗ കർഷകർക്ക് ജൈവ കൃഷിയിലൂടെ ധാന്യങ്ങൾ, പയർവർഗ്ഗങ്ങൾ, പച്ചക്കറികൾ എന്നിവ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി 1671 ഏക്കർ തരിശു ഭൂമിയെ പരമ്പരാഗത കൃഷിയ്ക്ക് കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്ന് 34 ഊരുകളിലായി 1208 കർഷകർക്ക് ടി പദ്ധതിയിലൂടെ പ്രയോജനം ലഭിച്ചു. ഇതിനായി നാളിതുവരെ 280 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ച് തുടർ പദ്ധതിയായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

2020-21 മുതൽ മറ്റ് ജില്ലകളിലേയ്ക്ക് കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് എന്ന സ്ഥാപനം മുഖേന ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഇടുക്കി, വയനാട് എന്നീ ജില്ലകളിൽ നിന്നുമായി 2500 പട്ടിക വർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതിന് 5.15 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതിയ്ക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചു. ഇതിൽ ആദ്യഘട്ടമായി 100 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ച് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ പ്രാരംഭ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു.

2021-22 വർഷത്തിൽ വിപുലമായ ഫാം പുനരുജ്ജീവന പദ്ധതികൾ അട്ടപ്പാടി, ആറളം, ചീങ്ങേരി എന്നീ

		<p>ഫാമുകളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ച ആദ്യഘട്ടത്തിൽ കേരള അഗ്രികൾച്ചറൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി സമർപ്പിച്ച പ്രോജക്റ്റുകളിൽ അട്ടപ്പാടി ഫാം നവീകരണത്തിനായി 150.00 ലക്ഷം രൂപയും ആറളം ഫാമിനായി 300 ലക്ഷം രൂപയും പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ സംഭരണം, പ്രാഥമിക സംസ്കരണം, വിപണനം എന്നിവയ്ക്കുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനും പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരുടെ പോഷക നിലവാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു.</p> <p><u>കുടുംബശ്രീ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന സുസ്ഥിരവികസന പദ്ധതി:</u></p> <p>പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പിന്റെ ഫണ്ട് മുഖേന ആരംഭിച്ച കുടുംബശ്രീ സുസ്ഥിര വികസന പദ്ധതിയിൽ 5132 അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ വഴി 87800 കുടുംബങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള, ശാക്തീകരണ ജീവനോപാധി പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കി. ഇതിലൂടെ സ്വയം തൊഴിൽ കണ്ടെത്താൻ വേണ്ട സഹായം നൽകുക, പുതുതായി ആരംഭിക്കുന്ന അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് 10,000 രൂപ വീതം കോർപ്പസ് ഫണ്ട്, ജോയിന്റ് ലൈവിലിഹുഡ് ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് 2000 രൂപ വീതം കോർപ്പസ് ഫണ്ട് എന്നിവ നൽകുകയും 46 സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളും 26 വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങളും ആരംഭിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു.</p> <p><u>മിൽമ മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ജീവനോപാധി പദ്ധതികൾ:</u></p> <p>2016-17 മുതൽ മലപ്പുറം, എറണാകുളം, കാസർഗോഡ്, തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, ആലപ്പുഴ, പത്തനംതിട്ട, വയനാട്, കോഴിക്കോട്, കോട്ടയം എന്നീ ജില്ലകളിൽ മിൽമ മുഖേന ക്ഷീരവികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 1568.75 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ച് 645 പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് ജീവനോപാധി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.</p>
സി)	<p>ദാരിദ്ര്യം മാറ്റുന്നതിന് പ്രത്യേക തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി വഴിയും യന്ത്രവൽക്കരണമുൾപ്പെടെ പ്രാവർത്തികമാക്കി കൊണ്ട് കൃഷിരീതികൾ നവീകരിച്ചു കൊണ്ടും നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നേട്ടം വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ?</p>	<p>സി) വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.</p> <p>കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള ഫാമുകളെ കുറിച്ച് പഠനം നടത്തുകയും ആയതിലൂടെ നിലവിലുള്ള കൃഷി രീതികളുടെ പോരായ്മകൾ വിലയിരുത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ സഹായത്താൽ കൃഷിയെ ആധുനികവത്കരിക്കുന്നതിനുള്ള റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രസ്തുത പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ഫണ്ടും ഇതിനകം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനു ശേഷം</p>

പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കായി നടപ്പിലാക്കിയ വരുന്ന കേരള ട്രൈബൽ പ്ലാൻ പദ്ധതിയിലൂടെ നാളിതുവരെ 126816 പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് തൊഴിൽ കാർഡ് ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ നാളിതുവരെ 71964 പേർക്ക് ട്രൈബൽ പ്ലാൻ പ്രകാരം തൊഴിൽ ലഭിക്കുകയുണ്ടായി.

കേരള ട്രൈബൽ പ്ലാൻ പദ്ധതിയായി നാളിതുവരെ 32.33 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ച് 100 ദിവസം വരെ 57521 പേർക്കും 100 ദിവസത്തിന് മുകളിൽ 46910 പട്ടികവർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കൾക്കും തൊഴിൽ ലഭിച്ചു.

കൂടാതെ മഹാത്മാഗാന്ധി ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രകാരം കേന്ദ്ര ഫണ്ട് ലഭ്യമല്ലാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ പട്ടികവർഗ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്ക് ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ വേതനം നൽകുന്നതിന് ഒരു റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടായി പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് 11.13 കോടി രൂപ കുടുംബശ്രീയ്ക്ക് അനുവദിച്ചു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് അട്ടപ്പാടി, വയനാട്, ആറന്മുള (കണ്ണൂർ) എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീ വഴി നടപ്പിലാക്കുന്നു.

2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷം ആരംഭിച്ചു വരുന്ന ദായക കാർഷിക ഉദ്യമപദ്ധതിയിലൂടെ നാളിതുവരെ 1671 ഏക്കർ തരിശു ഭൂമിയെ പരമ്പരാഗത കൃഷിയ്ക്ക് കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. 34 ഊരുകളിലായി 1208 കർഷകർക്ക് ടി പദ്ധതിയിലൂടെ പ്രയോജനം ലഭിച്ചു. ഇതിനായി നാളിതുവരെ 280 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ച് തുടർപദ്ധതിയായി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

വർഷങ്ങളായി കൃഷിയോഗ്യമല്ലാതെ കിടന്നിരുന്ന ഭൂമിയെ യന്ത്രവൽകൃത സഹായത്തോടുകൂടി കൃഷിയ്ക്ക് അനുയോജ്യമാക്കുകയും ആയതിലൂടെ അതത് പ്രദേശത്തെ കർഷകർക്ക് ഉയർന്ന വിളവും വരുമാനവും ഉറപ്പാക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാം ഘട്ടമായി അട്ടപ്പാടിയിൽ വിജയകരമായി നടപ്പിലാക്കിയ ഈ കൃഷി രീതി ഇടുക്കി, വയനാട് ജില്ലയിലും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഇടുക്കി, വയനാട് എന്നീ ജില്ലകളിൽ നിന്നുമായി 2500 പട്ടികവർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതിന് 5.15 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതിയ്ക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചു. ഇതിൽ ആദ്യഘട്ടമായി 100 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചു പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ പ്രാരംഭ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ